

Warszawa, 6 lipca 2009 r.

Szanowna Pani

Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów

LIST OTWARTY

Szanowno Pani,

Fundacja Panoptykon to nowa organizacja, utworzona w celu monitorowania przestrzegania praw człowieka w kontekście rozwoju społeczeństwa nadzorowanego oraz prowadzenia działań rzeczniczych w tym zakresie. Nasze głębokie zaniepokojenie wzbudził projekt wprowadzenia przez Zakład Transportu Miejskiego w Warszawie („ZTM”) tzw. spersonalizowanej Warszawskiej Karty Miejskiej („WKM”). Chcemy niniejszym zwrócić uwagę Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) na fakt, że realizacja tego projektu w obecnym kształcie zmierza do ograniczenia praw konsumentów, a w szczególności do obejścia decyzji Prezesa UOKiK-u z 27 lutego 2004 r. nr RWA - 7/2004 („Decyzja”) nakazującej zaniechania uzależniania zawarcia okresowej umowy przewozu od wykupienia WKM.

Na mocy uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 15 stycznia 2009 r.¹ („Uchwały”), imienne bilety okresowe (30- i 90-dniowe) będą mogły być ładowane na dotychczasowych, niespersonalizowanych WKM jedynie do 31 grudnia 2009 r., natomiast od 1 lipca 2010 r. możliwe będzie korzystanie jedynie z biletów kodowanych na nowych, spersonalizowanych nośnikach. Zawarcie umowy przewozu na okres 30- i 90-dniowy będzie możliwe tylko przy skorzystaniu ze spersonalizowanej WKM. Pasażerowie, chcący korzystać z imiennego biletu okresowego, będą zmuszeni złożyć wniosek o wydanie karty, z czym wiąże się konieczność podania danych osobowych.

To rozwiązanie odbierze klientom możliwość realnego wyboru, co do sposobu zawarcia i warunków umowy przewozu z ZTM. Ze względu na zdecydowanie wyższy koszt korzystania z tej samej usługi,

¹ Uchwała nr XLVII/1454/2009.

rzeczywistą alternatywą nie będzie wybór tzw. biletu na okaziciela ani korzystanie z biletów jednorazowych (wciąż dostępnych w formie kartonowej). Z uwagi na dominującą pozycję Miasta Stołecznego Warszawy na lokalnym rynku organizowania usług przewozowych środkami gminnego transportu zbiorowego w Warszawie (monopol ZTM) mamy tu do czynienia z sytuacją narzucenia osobom korzystającym z usług transportu publicznego niekorzystnych warunków umowy, w szczególności uzależnienia możliwości zawarcia umowy od podania ZTM danych osobowych.

Ponadto wydaje się, że podejmowane działania mają służyć ominięciu wynikającego z przywołanej Decyzji zakazu pobierania opłat za wydawanie WKM jako elektronicznych nośników biletów okresowych. Nowy system ma, co do zasady, uniemożliwić bezpłatne wydanie WKM temu samemu pasażerowi częściej niż co 10 lat, co, jak można domniemywać, służyć ma ograniczeniu ponoszonych kosztów. Mimo że pierwsza miejska spersonalizowana WKM jest wydawana bezpłatnie, za każdy kolejny duplikat wydany w tym okresie pobierana jest opłata w wysokości 10 złotych. Bezpłatny duplikat można otrzymać jedynie w przypadku zmiany danych osobowych umieszczonych na karcie lub w przypadku zniszczenia WKM nie z winy pasażera. Natomiast we wszystkich innych sytuacjach, takich jak zgubienie, ale również kradzież WKM, będzie pobierana opłata.

Jednocześnie chcemy zwrócić uwagę, że problem, który identyfikujemy w związku z projektem spersonalizowanej WKM, pojawia się także w innych miastach w związku z realizacją (planowaną lub już zakończoną) podobnych przedsięwzięć.

W związku z powyższym wzywamy Prezesa UOKiK-u do zajęcia się tą sprawą i przeanalizowania przywołanej Uchwały oraz warunków zawierania umów przewozu przez ZTM pod kątem ich zgodności z prawem ochrony konkurencji i konsumentów.

2 powodowem,

W imieniu Fundacji Panoptykon

Szymielewicz

Katarzyna Szymielewicz

Dyrektorka Fundacji